

1. Недосконале нормативно-правове забезпечення системи оподаткування на місцевому рівні в цілому.

2. Невідповідність конкретних діючих місцевих податків і зборів принципам ефективного і справедливого оподаткування і, як наслідок, недосконалість їх практичного застосування.

3. Низький рівень взаємозв'язку розміру доходів від місцевого оподаткування з розвитком господарської ініціативи, відповідальності і зацікавленості місцевих властей.

4. Відсутність чіткого розмежування умов надходжень у місцеві бюджети податків, пов'язаних за економічним джерелом з загальнодержавним механізмом господарювання і податків, економічні джерела яких формуються виключно у процесі регіонального і місцевого відтворення.

Названі проблеми і недоліки вітчизняної системи місцевого оподаткування зумовлюють основні шляхи його реформування, суть яких повинна зводитись до максимального вирішення перерахованих проблем і усунення виявлених недоліків. Кінцевою метою вдосконалення системи оподаткування на місцевому рівні є забезпечення місцевих органів різних рівнів значимими об'єктами оподаткування, що сприяло б виконанню місцевими податками основних їх функцій: фіскальної (формування бюджетних доходів), регулюючої і стимулюючої (реальний вплив на місцеві соціальні процеси) і надавало б реального змісту місцевому самоврядуванню в Україні.

Література

1. Статистичний збірник "Бюджет України 2000"// Інтернет: www.minfm.gov.ua/budget/20020311171958.zip

2. Бюджетний і Податковий Огляд: Січень-грудень 2001 р.: Аналіз Бюджету – 2002: Аналіт. ст., комент., табл./ Група фіскального аналізу при Комітеті Верховної Ради України з питань бюджету. – К., 2002. – 127 с.

3. Звіт про виконання бюджету Івано-Франківської області за 2001 р.

УДК 130.2:712.253

Аспір. А.В. Шлапак⁶ – УкрДЛТУ

ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ "СОФІЙВКА" НАН УКРАЇНИ

Визначено деякі напрямки вдосконалення фінансового стану дендрологічного парку. Зроблено висновки щодо перспективності існування дендрологічного парку в ринкових умовах, як самостійної установи.

A.V. Shlapak – USUFWT

Economical substantiation of dendrological park's "Sofievka" NAS of Ukraine financial condition

Some direction of dendrological park's financial conditions improvement are studied. The conclusions are made concerning the prospects of dendrological park activity on the market as an independent institution

⁶ Наук. керівник: проф. М.В. Римар, д-р екон. наук – УкрДЛТУ

Дендрологічний парк "Софіївка" НАН України фінансується за рахунок двох джерел надходження коштів, а саме бюджетних асигнувань та за спеціальними коштами (табл. 1 та 2). Розглядаючи фінансування дендрологічного парку "Софіївка" за рахунок бюджетних асигнувань з 2000 по 8-й місяць 2002 р. звертає на себе увагу використання фактичних витрат в межах бюджетного фінансування за всіма кодами функціональної класифікації видатків бюджету.

Табл. 1. Фінансування дендрологічного парку "Софіївка" НАН України у 2000-2002 рр. за рахунок бюджетних асигнувань, тис. грн.

Коди функціональної класифікації видатків бюджету	Назва фінансування	Фінансування бюджетного загального фонду					
		2000		2001		2002	
		план	факт	план	факт	план	факт за 8 місяців
40101	Фундаментальні дослідження	316,6	316,6	494,5	474,6	417,5	390,7
40201	Пошукові роботи	76,1	76,1	124,6	124,6	68,3	68,3
40203	Держзамовлення на реконструкцію парку	250,0	250,0	500,0	350,0	383,3	233,2
	Всього:	642,7	642,7	1119,1	949,2	869,1	692,3
	в т.ч. – заробітна плата	241,9	241,9	371,2	371,2	302,8	302,8
	– нарахування	90,8	90,8	152,9	152,9	110,9	110,9
	– електроенергія	39,3	39,3	48,7	48,7	36,3	34,5
	– газ	14,0	14,0	19,6	19,6	9,6	9,6
	– утримання транспорту	36,5	36,5	77,4	57,5	15,0	–
	– підрядні буд. роботи	157,7	157,7	447,0	297,0	383,3	233,3
	– утримання охорони	52,0	52,0	–	–	–	–
	– вода	4,0	4,0	2,3	2,3	–	–
	– послуги зв'язку	6,5	6,5	–	–	2,8	0,5
	інші					8,4	0,7

Табл. 2. Фінансування дендрологічного парку "Софіївка" НАН України у 2000-2002 рр. за рахунок спеціальних коштів, тис. грн.

Назва фінансування	Фінансування за спеціальними коштами		
	2000	2001	2002
	факт	факт	факт за 8 місяців
Всього надійшло	2039,3	2757,4	1999,6
Всього витрачено	2038,3	2757,4	1999,6
в т.ч. – заробітна плата	319,3	510,7	368,2
– нарахування на заробітну плату	121,6	186,9	129,3
– придбання матеріалів і утримання установи	1277,7	1687,0	1289,9
– відрядження	23,3	46,3	30,3
– оплата комунальних послуг та енергоносіїв:			
в т.ч. вода	19,0	18,2	7,2
електроенергія	53,7	72,4	71,1
газ	39,6	14,8	7,8
– видатки на капітальне будівництво	184,1	221,1	85,8

Розбіжність між виділеними та використаними коштами простежується лише за роками, що привело до недофінансування окремих видатків платежу. Використання коштів за фундаментальними дослідженнями та пошуковими роботами має тенденцію збільшення в 2001 та 2002 рр. порівняно з 2000 р. на суму десь 180.0 тис. та 49.0 тис. грн., але це в межах виділеного фінансування за темами наукових досліджень: "Збереження і збагачення різноманіття рослин в паркових ценозах Правобережного Лісостепу України", та "Мікроклональне розмноження та вирощування рослин дендрологічного парку "Софіївка" для подальшого генетично-селекційного відбору". В цілому ж, необхідно відзначити, що згідно із затвердженим планом фіксування фундаментальних досліджень, використання коштів не перевищує 30 % заявлених і затверджених Постановами Бюро відділення загальної біології НАН України.

Щодо держзамовлення на реконструкцію парку, то в 2000 р. планувалось і використано 250.0 тис. грн., а в 2001 – при плані 500.0 тис. грн., використано в межах виділених коштів лише 350.0 тис. грн. За 8-місяців 2002 року при плані 383300 грн. виділено бюджетних коштів 233200 грн., які повністю використані.

Всього дендрологічним парком "Софіївка" на фундаментальні дослідження, пошукові роботи, держзамовлення на реконструкцію парку витрачено, в межах виділених коштів у 2000 році, – 642.7 тис. грн., в 2001 році – 949.2 тис. грн., а за 8-місяців 2002 року 692.3 тис. грн. Зростання за останні два роки бюджетного фінансування пов'язано з виконанням підрядних будівельних робіт. Щодо плати за електроенергію, газ, утримання транспорту, та охорони парку, воду, послуги зв'язку та ін., то тут простежується нестабільна тенденція як фінансування, так і використання коштів. Необхідно зазначити, що нестабільність пов'язана тільки з неритмічним фінансуванням, а використання ніколи не виходило за межі виділених коштів. Ці зміни пов'язані з ринковою економікою держави та монопольних компаній і їх економічною політикою.

Другим джерелом фінансування є надходження за спеціальними коштами. Так, планувалося на 2000 р. отримати 1930.0 тис. грн., в т. ч. від сфери обслуговування туристів 1346.5 тис. грн. і дослідно-виробничої діяльності – 584.5 тис. грн. У 2001 р. планові надходження збільшуються до 2800.0 тис. грн. і утримуються в таких обсягах і в 2002 році.

Фактично надійшло спеціальних коштів від господарської діяльності в 2000 році – 2039.3 тис. грн., в 2001 році – 2757.4 тис. грн. і за 8-місяців 2002 року – 1999.6 тис. грн. При цьому в 2002 році в цілому за рік за попередніми даними, планується отримати суму в межах запланованого.

Як показує аналіз фінансово-господарської діяльності дендропарку "Софіївка" НАН України за надходженнями спеціальних коштів в період з 2000 по 2002 р. – найбільша питома вага їх припадає на діяльність підрозділу сфери обслуговування туристів (близько 70 %). Сюди входить проведення екскурсій парком, послуги ресторану, кафе, готелі, сауни, катання на човнах, катамаранах по Верхньому ставку, катання на кареті, верхова їзда, плавання в

човні підземною річкою Ахеронт та інші. Другим, не менш вагомим джерелом надходжень спеціальних коштів, є дослідно-виробнича діяльність дендрологічного парку, яка базується на сумісній діяльності наукових відділів та виробничого-декоративного розсадника. За останні два роки від реалізації посадкового матеріалу щорічно надходить сума більше 600.0 тис. грн., що становить коло 30 % всіх надходжень. Частка інших надходжень не значна і складається переважно з надходжень від надання послуг за оренду приміщень, транспортних послуг, платних стоянок та інших.

За період з 2000 по 8-й місяць 2002 років використано спеціальних коштів у межах запланованих надходжень. Використовувались кошти на виплату заробітної плати та нарахувань на неї, що перебуває в межах 25 % від загальної суми надходжень. Найбільше коштів витрачено на придбання матеріалів і утримання установи, відповідно, за 2000, 2001 та 8-м місяців 2002 року їх сума становить 1277.7, 1687.0 та 1289.9 тис. грн., (в середньому 61-64 %. Здійснено платежі за ці кошти на відрядження, оплату комунальних послуг, капітальне будівництво та інші.

Таким чином, дендрологічний парк "Софіївка" веде науково-виробничу діяльність в межах отриманого фінансування і спеціальних коштів, отриманих від власної діяльності. Аналіз заробітної плати за 1999 р. показує, що серед установ Відділення загальної біології НАН України середня заробітна плата працівників "Софіївки" найнижча, що впливає на плинність кадрів і відповідно на якість догляду і збереження цього унікального пам'ятника садово-паркового мистецтва.

На підставі зробленого аналізу фінансового стану дендрологічного парку "Софіївка" можна стверджувати, що надходження спеціальних коштів від господарської діяльності за останні два роки значно покращилось. Саме від вдосконалення сфери обслуговування відпочиваючих та туристів залежить фінансовий стан установи. Надходження від реалізації посадкового матеріалу хоча й вагомі і є змога збільшити надходження цих коштів, але вони в даних умовах господарської діяльності не можуть забезпечити фінансову стабільність "Софіївки" як наукової установи без бюджетного фінансування.

Література

1. Нікбахт Є., Гроппеллі А. **Фінанси**/ Пер. 3 англ. В.Ф.Овсієнка та В.Я. Мусієнка. – К.: Основи, – 1993. – 383 с.
2. Суторміна В.М., Федоров В.М., Рєзанова Н.С. **Фінанси зарубіжних корпорацій**. – К.: Либідь, – 1993. – 248 с.
3. **Фінансовий** звіт дендрологічного парку "Софіївка" НАН України за 2000, 2001 та 8-місяців 2002 років.